

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ענ"א 59703-09-16 ה.ו. נ' המחלקה לשירותים חברתיים אור יהודה

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט שאול שוחט

מערערים

ה.ו.

ע"י ב"כ עוה"ד יוסי נקר

נגד

משיבים

1. המחלקה לשירותים חברתיים – עיריית אור יהודה
ע"י ב"כ עוה"ד דנית חשין

2. ד.י.

3. א.ל.

פסק דין

- 1
- 2 1. ערעור על החלטת בית משפט לנוער במחוז תל אביב (כב' הש' טובה פרי בצב"נ
- 3 44588-09-16), מיום 25.9.16, בה הורה על העברת ילדיה הקטינים של המערערת
- 4 למרכז חירום (במסגרת צו ביניים) "שם יעברו כל הבדיקות הרפואיות, יקבלו
- 5 כל הטיפולים הרפואיים הנדרשים, לרבות טיפול פסיכולוגי, מעקב
- 6 פסיכיאטרי ויעברו כל האבחונים הנדרשים" לרבות טיפול תרופתי פסיכיאטרי
- 7 במידת הצורך. כן הורה בית המשפט לנוער כי גם המערערת תהיה במעקב
- 8 פסיכיאטרי "וזאת על מנת שניתן יהיה להבין ולקבל אינדיקציה למצבה הנפשי
- 9 העדכני ולקבלת הטיפול על מנת שניתן יהיה לאזן את מצבה הנפשי" (להלן:
- 10 "ההחלטה").
- 11
- 12 תוקף ההחלטה 30 ימים מיום הינתנה.
- 13
- 14 2. ההחלטה ניתנה על רקע הנתונים שהונחו לפני בית משפט קמא, בבקשה למתן
- 15 צו ביניים, שעיקרם – ניסיון אובדני של המערערת בנוכחות בנה הקטין בן
- 16 ה-13, ביום 16.9.16, שקדמו לו מסרים על רצונה לשים קץ לחייה. בעקבות דיווח
- 17 הקטין על מצבה של האם נלקחו אלה על ידי דודתם, אחות המערערת, לביתה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ענ"א 59703-09-16 ה.ג. נ' המחלקה לשירותים חברתיים אור יהודה

תיק חיצוני:

- 1 שם שהו עד ליום מתן ההחלטה. במהלך הדיון שהתקיים בבית משפט קמא
2 הועבר מסר מהדודה, כי אין באפשרותה להמשיך ולטפל בקטינים. נוכח המסר
3 שהועבר מהדודה ובניסיון להעביר את רוע הגזרה הודיע ב"כ המערערת, תוך כדי
4 מתן ההחלטה, כי קיימת אפשרות להעביר את הקטינים לבית אחיה של
5 המערערת "אשר נמצא בדיון ומוכן לקחת את הקטינים למשמרתו". אפשרות
6 זו נדחתה על ידי בית משפט קמא.
- 7
- 8 3. א. במצב דברים זה, הונחו הערעור ולצידו בקשה לעיכוב ביצוע על שולחני –
9 ביום 26/9/16. בהחלטה מאותו יום נעתרתי לבקשה ונתתי צו עיכוב ביצוע ארעי
10 תוך הבנה והוראה בצידה – שהקטינים ימשיכו לשהות אצל הדודה עד למתן
11 החלטה אחרת בדיון שנקבע בדחיפות, בבקשה ובערעור – ליום 28/9/16.
- 12
- 13 ב. בהחלטתי זו ומתוך רצון לבחון את הצעת ב"כ המערערת להעביר את
14 הקטינים מהדודה לדוד הוריתי, כי "עד למועד הדיון בבקשה יפעלו שירותי
15 הרווחה לבחינת אפשרות השמת הקטינים בבית אחיה של המשיבה (צ"ל
16 "המערערת" – ש' ש')... כך שיוכלו להביא התרשמותם בעניין זה במסגרת
17 הדיון (בין בכתובים בין בעל פה)".
- 18
- 19 ג. בישיבת יום 28/9/16 טענו הצדדים, באריכות, לערעור עצמו ואף הניחו על
20 שולחני מסמכים שונים הנוגעים לעניין.
- 21
- 22 4. לאחר עיון בבקשה למתן צו ביניים; בפרוטוקולים שהתנהלו בבית משפט קמא;
23 בהחלטה נושא הערעור; בכתב הערעור; במסמכים שהונחו לפני ולאחר שנתתי
24 דעתי לטיעוני הצדדים בישיבת הערעור, באתי לידי מסקנה, המצערת
25 כשלעצמה, שבשלב זה לא אוכל להבטיח את שלומם של הקטינים בבית
26 המשיבה, תחת משמורתה.
- 27
- 28 5. התנאים להוצאה זמנית של ילד ממשמורת הוריו במסגרת הליך לפי סעיף 12
29 לחוק הנוער (טיפול והשגחה) תש"ך-1960 (להלן: "חוק הנוער") נדונו בהרחבה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ענ"א 59703-09-16 ה.ג. נ' המחלקה לשירותים חברתיים אור יהודה

תיק חיצוני:

- 1 ברע"א 3009/02, פלוני ואח' נ' פלוני ובדיון הנוסף עליה (דנ"א 6041/02 פלונית
2 ואח' נ' פלוני פ"ד נח(6) 246). איני מוצא מקום להרחיב את הדיון בעניין זה
3 ואציין רק, כי הטלת אמצעי טיפול והשגחה מכוח סעיף 12 זה מחייבת הצבעה
4 "ברמת הוכחה לכאורית" של נזקקות הקטין; על חיוניות האמצעי שמופעל
5 והצורך בהפעלתו המיידית באין אמצעי אחר, פחות בחומרתו, אשר יבטיח את
6 ההגנה על שלומו ורווחתו של הקטין.
7
8 סבורני שכל התנאים הללו התקיימו בענייננו.
9
10 6. אין מחלוקת שהתא המשפחתי שלפנינו – אישה בת 42, גרושה המגדלת את שני
11 ילדיה לבדה משני אבות, המשיבים 2 ו-3, שאינם נמצאים בתמונה - מוכר
12 לשירותי הרווחה מזה שנים. אין גם מחלוקת שהמערערת עצמה, על פי רישומי
13 בית החולים "שיבא", מוכרת למערך הפסיכיאטרי כלוקה בהפרעת אישיות
14 גבולית; שימוש לרעה בחומרים פסיכואקטיביים והפרעה דו קוטבית; מוכרת
15 ברווחה עוד בהיותה נערה בסיכון ועברה אשפוז, כנערה בעבר (בת 13) עקב ניסיון
16 אובדני; נוטלת כיום מספר תרופות פסיכיאטריות ולפי דיווחה שלה נוטלת
17 גראס רפואי שש פעמים ביום; מטופלת לאורך השנים באופן לא סדיר במרפאה
18 פסיכיאטרית בתל השומר; מתגוררת בדיר ציבורי ואינה עובדת.
19
20 אין גם מחלוקת שבנה הבכור של המערערת, שלוקה בהפרעת חרדה קשה ובעברו
21 ניסיון אובדני בכיתה ג', אינו מבקר במסגרת חינוכית כלשהי מאז ינואר 2016;
22 בתה של המערערת, בת השלוש, סובלת מקשיים רגשיים ומהפרעות אכילה
23 קשות ומטופלת בנושאים אלו בקופת חולים (דו"ח מיום 19.9.16).
24
25 7. חרף האמור לעיל, בחרו שירותי הרווחה, במשך השנים, לתת את המענים לתא
26 המשפחתי (שאינם מספיקים לטענת המערערת) במסגרת הקהילה, כולל
27 ניסיונות מרובים למצוא לבן הבכור פתרון טיפולי וחינוכי בקהילה, ולא פנו
28 בהליך נזקקות לבית המשפט לנוער.
29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ענ"א 59703-09-16 ה.ג. נ' המחלקה לשירותים חברתיים אור יהודה

תיק חיצוני:

- 1 8. ומה הביא את שירותי הרווחה לפנות לבית המשפט לנוער בבקשה למתן צו
2 ביניים לפי סעיף 12?
3
4 ביום 9.9.16 שלחה המערערת לעו"ס המשפחה מסרוניס באמצעות הטלפון
5 הסלולרי בהם היא מציינת, כי קצה בחייה ומבקשת שאחרים ידאגו לילדיה:
6
7 "שבת שלום ביום ראשון יש מורה מהממת לש. שהיא רווקה ומדהימה
8 תוכל לגדל את ילדי כי עייפה ולא רואה למה לחיות יותר כל יום שעובר
9 פוגעת אני בילדי הבן שלי ביום שני רצה לקפוץ מהחלון המצב לא טוב
10 ותדאגי שביום ראשון היא תקבל חזרה עליהם לא רואה סיבה לחיות
11 יותר".
12 "במוצש אביא ביבי סיטר ולא אחזור תמסרי להם שעשיתי בטובתם כי
13 אני אוהבת אותם... סומכת עלייך שתדאגי לילדים שלי שיהיו בידיים
14 טוב. תודה לאל נחתמתי שאין לי שום הפרעת אישיות וחיה במציאות
15 רעה ופושעת ולא רוצה לחיות יותר".
16
17 מסרוניס אלה הביאו למעורבות מיידית של שירותי הרווחה בעקבותיהם
18 הודיעה המערערת, כי היא לקחה כדורי הרגעה ומצבה הוטב.
19
20 שבעה ימים לאחר מכן ביצעה המערערת ניסיון אובדני ובלעה 10 כדורי שינה.
21 את המעשה ביצעה המערערת כשבנה הבכור בבית. הבן שמע נפילה ומצא את
22 אמו בהכרה מעורפלת. הבן התקשר למד"א ובהמשך לדודו שיצר קשר עם
23 אחותו – הדודה – אשר לקחה את שני הילדים אליה.
24
25 במצב דברים זה פעלו שירותי הרווחה להגשת הבקשה למתן צו ביניים.
26
27 9. הנה כי כן, האירועים האחרונים, מחודש ספטמבר 2016 הם שעומדים במוקד
28 הבקשה למתן צו ביניים ואותם יש לבחון כמבססים מתן צו כאמור.
29

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ענ"א 59703-09-16 ה.ג. נ' המחלקה לשירותים חברתיים אור יהודה

תיק חיצוני:

10. א. משבבקה לצו ביניים עסקינן לא יכולה להיות מחלוקת שיש באירועים שפורטו לעיל כדי להקים בקטינים נזקקות לכאורה – **"שלומם הגופני או הנפשי נפגע או עלול להיפגע מכל סיבה אחרת"** - סעיף 2(6) לחוק הנוער. ניסיון אובדני לעיני הבן הבכור, שגם כך סובל מהפרעת חרדה קשה עם התקפי חרדה ומטופל ביחידה הפסיכיאטרית של בית חולים שיבא מאז 2012, מהווה עבורו טראומה קשה נוספת שרק החמירה את מצבו הנפשי, מה גם שהמערערת עצמה, במסרון ששלחה, מדווחת על ניסיון אובדני שלו לקפוץ מהחלון. המערערת, במסרוניה, אף מאשרת שהמצב לא טוב, היא עייפה וכל יום שעובר היא פוגעת בילדיה. שאלת מסוגלותה או יכולתה של המערערת לגדל את הילדים באופן קבוע אינה השאלה לצורך הפעלת סעיף 12 כשהבסיס לבקשה, לטעמי, הינו סעיף 2(6) ולא 2(2) לחוק הנוער. לפיכך, אין צורך באישור מפסיכיאטר שיחווה דעתו שאינה מסוגלת לטפל בילדה (ב"כ המערערת בישיבת הערעור עמ' 3 לפרוט' ש' 17 – 21).
- ב. משאלה פני הדברים האם ניתן ברצינות לחלוק על החיוניות המיידית שבהוצאת הקטינים, בשלב זה, ממשמורתה של המערערת? בוודאי עת ניתן הצו במעמד המשיבה ביום 16.9.19 ואף בישיבת יום 10.9.25 בה ניתנה ההחלטה נושא הערעור. בישיבה זו, היה זה ב"כ המערערת שהציע כי הקטינים יועברו מהדודה אל הדוד **"אשר נמצא בדיון ומוכן לקחת הקטינים למשמרתו"** (גם אם ההצעה הוצעה 'בלית ברירה' וכדי למנוע הוצאתם למרכז חירום) אלא שהצעה זו ניתנה בתום הדיון בלא שיש סיפק לבדוק אותה נוכח עמדת הדודה שביקשה למסור את הקטינים שנמצאים אצלה מאז הניסיון האובדני ב-16.9.16 – ובית משפט קמא, ובצדק, ראה לדחותם.
- ג. המסקנה המתבקשת – נכון ליום מתן ההחלטה הצו שניתן היה חיוני וקם הצורך בהפעלתו המיידית.
- עם זה, וחרף העובדה שערכאת הערעור בוחנת את נכונות ההחלטה נושא הערעור לעת נתינתה, ראיתי לנכון להורות לשירותי הרווחה לבדוק את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ענ"א 59703-09-16 ה.ג. נ' המחלקה לשירותים חברתיים אור יהודה

תיק חיצוני:

- 1 האפשרות להעביר את הקטינים לידי הדוד כפי שהוצהר. ומה קרה? הדוד לא
2 התייצב לדיון (כפי שהיה צריך להיות גם ללא הוראה של בית משפט ובמכוון זו
3 לא ניתנה) ואף לא שלח תצהיר המאשר את נכונותו לקבל את הקטינים לביתו.
4 אם לא די בכך, דיווח ב"כ המשיבה כי הדוד היה אמביוולנטי בעניין זה, משנשאל
5 על כך והנתונים בדבר מצבו של התא המשפחתי שלו – נשוי לאישה צעירה; בני
6 הזוג מטופלים בשני ילדים קטינים בן שנה ו-9 חודשים ובן שלוש; חובות כבדים
7 לגורמים שונים כולל למעונות מה שלא מאפשר לבן הקטן להיות במעון –
8 מעמידים בספק את יכולתו לקבל אליהם שני ילדים קטינים נוספים על הבעיות
9 והקשיים שלהם (דברי ב"כ המשיבה 1 בישיבת הערעור עמ' 2 לפרוט' ש' 4-13).
10
- 11 **11. בהינתן הנזקקות לכאורה, הצורך בנקיטת אמצעי חירום של הוצאה ממשמורת**
12 **ובאין חלופה אחרת להוצאתם – חלף מרכז חירום – לא אוכל לומר שנפל פגם**
13 **בהחלטתו של בית משפט קמא, אשר סבר, כי לעת הזו, "לא ראיתי כל דרך**
14 **להבטיח הטיפול וההשגחה של הקטינים ונראה כי בטרם תקבל האם את**
15 **הטיפול הנדרש לא ניתן להבטיח מוגנותם של הקטינים בבית המשיבה ולצערי**
16 **ומחוסר ברירה מורה אני על העברתם של הקטינים למרכז חירום".**
17
- 18 אכן, בסיכום ביקור פסיכיאטרי (ללא תאריך) שהונח לפני על ידי ב"כ המערערת
19 (אך נראה לפי תוכנו ולפי הצהרת ב"כ המערערת שנערך ביום 27.9.16) צויין, כי
20 הרושם המתקבל מבדיקתה הוא שהגם שמדובר בהפרעת הסתגלות עם
21 מאפיינים חרדתיים, אין עדות לדיכאון מאגורי או לפסיכוזה או למסוכנות
22 כלשהי. עם זה, אין די בכך כדי לשלול אפשרות, שבמהלך התקופה הקרובה, ועד
23 שמצבה הנפשי יתאזן, לא תשקע המערערת שוב במצב שיהווה סיכון גופני או
24 נפשי לילדיה. עוד צויין כי לא עולה מהסיכום כי המסרונים שקדמו לניסיון
25 האובדני הונחו לפני הבודק.
26
- 27 העברתם של הקטינים למרכז חירום אינו סוף פסוק. מדובר, כך יש לקוות,
28 בהשגחה זמנית עד שמצבה של המערערת יתאזן בעזרת מעקב וטיפול
29 פסיכיאטרי שתקבל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ענ"א 16-09-59703 ה.ג. נ' המחלקה לשירותים חברתיים אור יהודה

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

סוף דבר

הערעור נדחה.
אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ו, 29 ספטמבר 2016, בהעדר הצדדים.

שאל שוחט, שופט